

Hvordan bedre folks forståelse av helseinformasjon?

En nettportal som gir lett tilgang til pålitelig helseinformasjon kan bidra til å øke befolkningens helserelaterte kompetanse. Direkte brukeropplæring er også nødvendig.

Brukermedvirkning i helsetjenesten er et kjerneelement i kunnskapsbasert praksis, og er viktig for å heve kvaliteten på helsetjenestene. Nyere forskning viser at brukere både kan og vil involveres i beslutninger om helse, men reell brukermedvirkning krever tilgang til pålitelig helseinformasjon og et visst kunnskapsnivå, såkalt helserelatert kompetanse.

– Forskningsbasert informasjon er ofte vanskelig tilgjengelig, og for folk flest kan det være vanskelig å dra nytte av slik informasjon. En konsekvens av dette er at mange blir frustrert i møte med den store mengden helseinformasjon som er tilgjengelig, for hvem eller hva kan man stole på? sier Astrid Austvoll-Dahlgren.

Sammen med kolleger har hun undersøkt hva som hindrer folk flest i å tilegne seg pålitelig helseinformasjon, og hva som skal til for å øke den helserelaterte kompetansen. Med bakgrunn i resultatene utviklet forskningsgruppen nettportalen «Sunn skepsis».

– Portalen gir direkte tilgang til forskningskilder – de samme som helsepersonell bruker. Her finnes også råd og verktøy som kan bidra til å tolke og vurdere påliteligheten av helseinformasjon. Portalen er ment som et hjelpemiddel for pasienter og helseinteresserte, sier Austvoll-Dahlgren.

– Med denne nettportalen blir forskningsbasert informasjon på nett bedre tilgjengelig for publikum, og det kan også bidra til at flere får lyst til å lete opp slik informasjon. Mer direkte brukeropplæring, for eksempel bruk av slike nettressurser i konsultasjoner med helsearbeidere, bør også utforskes nærmere, sier hun.

Anne Forus
anneforus@hotmail.com
 Tidsskriftet

Astrid Austvoll-Dahlgren.
 Foto K. Austvoll-Dahlgren

Disputas

Astrid Austvoll-Dahlgren disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 15.8. 2012. Tittel på avhandlingen er *Identifying barriers and facilitators to people's ability to obtain health information, and the development and evaluation of an intervention to improve health literacy.*

Betennelsessignaler og remodellering ved hjertesvikt

Betennelsessignalstoffene kjemokiner styrer remodellering av kollagen i hjertet ved hjertesvikt.

Som et ledd i utviklingen av hjertesvikt skjer det en remodellering i hjertet med endring av bl.a. kollagenstrukturen. Immunaktivering og betennelse antas å styre denne sykdomsutviklingen, og pasienter med hjertesvikt har ofte høye nivåer av sirkulerende betennelsessfaktorer som cytokiner og kjemokiner. Anne Wæhre har i sitt doktorarbeid brukt dyremodeller for hjertesvikt samt pasientprøver for å studere sammenheng mellom uttrykk av kjemokiner og remodellering i hjertet.

– Vi fant at kjemokiner som er oppregulert ved både klinisk og eksperimentell hjertesvikt, kan regulere små proteiner i hjertevevet. Disse proteinene kalles små leucinrike proteoglykaner, som gjerne forkortes SLRP, forteller Wæhre. De er viktige for korrekt regulering av kollagen som igjen er viktig for hjertets struktur.

– Mus som manglet kjemokinet CXCL13,

utviklet en stor utvidelse av hjertet etter å ha blitt utsatt for vedvarende stress i form av at hjertet måtte pumpe mot økt motstand, forteller hun. Disse musene, i motsetning til normale mus, manglet også evnen til å oppregulere de små leucinrike proteoglykanene ved stress. Vi fant at CXCL13 og flere andre kjemokiner oppregulerte flere av disse kollagenregulerende proteinene. Dette indikerer at kjemokiner har en viktig rolle ved hjertesvikt ved at de kontrollerer små leucinrike proteoglykaner. Våre resultater kan på lengre sikt lede frem mot helt nye behandlingsformer hos pasienter med hjertesvikt, sier Wæhre.

Kristin Viste
kristin.viste@legeforeningen.no
 Tidsskriftet

Anne Wæhre.
 Foto Roy Trondsen

Disputas

Anne Wæhre disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 4.6. 2012. Tittelen på avhandlingen er *Chemokines in cardiac remodelling and heart failure, and their role in regulation of small leucine-rich proteoglycans in the extracellular matrix.*